

עינינו

נברת

הרב דוד תעשה שליט"א
רב בית הכנסת נוה נתן בתל אביב

כל מילי דמתא עליה רמיין

איתא בגמרא מסכת מועד קטן כ"ה ע"ב (מועתק ללשון הקודש), כאשר נפטר רבינא, פתח עליו אחד הספדנים, תמרים הניעו ראש על צדיק כתמר, נשים לילות כימים [על משים לילות כימים]. אמר לו רב אשי לבר קיפוק, באותו יום מה אתה אומר. אמר לו, אומר, אם בארזים נפלה שלהבת, מה יעשו איזובי קיר. לויתן בחכה הועלה, מה יעשו דגי רקק. בנחל שוטף נפלה חכה, מה יעשו מי גבים. אמר לו בר אבין, חס ושלום לומר חכה ושלהבת על צדיקים. ומה תאמר. אומר, בכו לאבלים ולא לאבידה, שהיא למנוחה ואנו לאנחה. חלשה דעתו עליהם, ונהפכו רגליהם. אותו היום [שנסתלק רב אשי] לא באו להספידו, ע"כ.

הנה, יש לדעת קודם כל, כי רבינא ורב אשי היו חברים, אף שחלקו זה על זה בהלכה פעמים רבות ומחלוקותיהם פזורות בכל התלמוד. עליהם אומר התלמוד, רב אשי ורבינא סוף הוראה (בבא מציעא פ"ו ע"ב). מסוגיא זו במועד קטן, משמע כי רבינא נפטר לפני רב אשי. יש להניח כי רב אשי שמע את ההספד שנשא אותו ספדן על רבינא. וכן, יש להניח כי הדימויים שהשתמש בהם הספדן ביחס לרבינא, צדיק כתמר, משים לילות כימים, מצאו חן בעיני רב אשי. ועל כן השתוקק רב אשי לדעת מה יהיה ההספד שיאמרו עליו. על כן פנה אל בר קיפוק ובר אבין, שהיו, כנראה, ספדנים מומחים, שידעו לתבל את הספדיהם בדימויים מיוחדים, וביקש מהם לדעת מה יאמרו עליו בהספד לאחר מותו. כך על פי פירוש רש"י.

לדעת רבינו חננאל, רב אשי לא ביקש לדעת מה יהיה ההספד שיאמרו בר קיפוק ובר אבין עליו, אלא שאל אותם איזה הספד היו אומרים על רבינא אם היו מתבקשים לעשות כך. כנראה, על פי רבינו חננאל, רב אשי ראה בהספד שנשא אותו ספדן על רבינא, הספד דל מדי, שלא היה די בו כדי למצות את גדולתו של ידידו רבינא.

בין ובין כך, בר קיפוק נושא על הנפטר [על רבינא, לפי פירוש רבינו חננאל. או על רב אשי, לפי פירוש רש"י] הספד בן שלושה חלקים. בכל חלק דימה לדבר אחר, את הנפטר,

עינינו

נברת

את פטירתו, וכן את כל שאר החיים הסובבים אותו ושומעים את ההספד. את הנפטר כינה פעם אחת ארז, ופעם שנית לויתן, ופעם שלישית נחל שוטף. את מותו של הנפטר המשיל פעם אחת לנפילת שלהבת, פעם שנית לעלייה בחכה, ופעם שלישית לנפילת חכה. את שומעי ההספד המשיל פעם אחת לאזובי קיר, פעם שנית לדגי רקק, ופעם שלישית למי גבים.

יש להעיר כי המשל השלישי, בנחל שוטף נפלה חכה, מה יעשו מי גבים, אינו מובן. שאם נפרש נפלה חכה, כפשוטו, קשה מה קל וחומר יש כאן, הלא בודאי שבנחל שוטף החכה עלולה ליפול בקלות, ודוקא במי גבים לא יקרה לה כלום. אולם בפירוש רש"י כתיבת יד, נמצא כי נפלה חכה, הוא לשון יובש וחורב. והמשל הוא, אם נחל שוטף יבש, מה יעשו מי גבים, הרי בודאי שהם ייבשו ויחרבו. פירוש אחר, נפלה חכה כדי לצוד דגים. ואם בנחל שוטף ניצודים הדגים, קל וחומר שיוכלו לצוד אותם במי גבים.

הרעיון הכללי בהספדו של בר קיפוק הוא, שהציבור כולו צריך לדאוג מאד מהסתלקותו של הנפטר. שהרי אם הגדול שבחבורה נפטר, אין עוד מי שיגן על הדור.

הרב יצחק יוסף והרב דוד תעסה, בטקס בר מצוה וחלוקת תפילין לילדי עולים חדשים מתימן

תל

עניינו

נבת

מטרת ההספד לעורר את הציבור להיות חרד למצבו, ולעשות הכל כדי לתקן את דרכיו. אלא שבר אבין נזף בבר קיפוק על הדימויים שהשתמש בהם כלפי הנפטר. ליתר דיוק, לא את הדימוי של הנפטר עצמו דחה בר אבין, אלא את הדימוי לפטירתו. לדעתו, לא יאה לכנות את פטירתו של הצדיק שלהבת, או עלייה בחכה. או בלשונו של בר אבין, חס ושלום דחכה ושלהבת בצדיקי אמינא. ופירש רש"י, חכה ושלהבת לשון גנות. וכתב גאון יעקב, שלהבת היא אש הגיהנם, ועלייה בחכה היא משל למותם של אנשים רגילים ולא של תלמיד חכם (עיין באריכות בפירושו בעין יעקב שם). על כן בר אבין אמר הספד אחר, בכו לאבלים ולא לאבידה, שהיא למנוחה ואנו לאנחה.

לאחר ששמע רב אשי את שני הספדנים, חלשה דעתו. לפי רבינו חננאל, חלשה דעתו על שהחשיבו את רבינא גדול הדור, ואת כל שאר החכמים, כולל רב אשי, קטנים לעומתו. ולפי רש"י, חלשה דעתו על שהמשילו את מיתתו לשלהבת ולאבידה שבדרך כלל נשכחת מן הלב. חולשת הדעת של רב אשי, הביאה לידי כך שספדנים אלו נענשו ולקו בגופם, עד כדי כך שלא יכלו ולא זכו לבוא להספיד את רב אשי.

העולה מדברים אלה, שהספדנים צריכים להיזהר בדבריהם זהירות רבה ביותר, שלא יאמרו על הנפטר דברים העלולים להתפרש כפגיעה בכבודו, לפי פירוש רש"י. ולפי פירוש רבינו חננאל, צריכים להיזהר שמא דבריהם יפגעו בכבודם של השומעים. כי לפעמים מרוממים הספדנים את הנפטר ואומרים עליו דברי שבח, ובלי משים נמצאים אחרים הנפגעים מדברי ההספד על הנפטר.

וכך כתב המאירי בבית הבחירה בפירוש סוגיה זו וז"ל, אף על פי שדרך ההספד לדבר דרך כלל בעניין הספד, ראוי לספדן שיהיה מזכיר בהספדו לפי עניין החכם שהוא סופד עליו, ולפי המקרים שעברו עליו, הכל לפי כל פרט ופרט וכו'. וצריך להיזהר שלא להכשיל פיהם, עד שאמר אחד בארזים נפלה שלהבת וכו', לויתן בחכה העלה וכו', ונחל שוטף וכו' מה יעשו מי גבים. וכן אמר אחר, בכו לאובדים ולא לאבידה. ונענשו על שהזכירו עליהם שם חכה ושלהבת ואבידה. ואמר אחר וכו'. וכן כל אחד כפי עניינו. המרבה לא יוסיף יותר מדאי, והממעיט לא יחסר. וכבר אמרו (ברכות ס"ב ע"א) כשם שנפרעין מן המתים, כך נפרעין מן הספדנים, עכ"ל.

כל זאת הבאתי לפני הקורא, משום שנתבקשתי לכתוב דברי הספד על כבוד הרה"ג

תלא

עינינו

נבר

הרבנות הראשית והמועצה הדתית לתל-אביב-יפו

שיעורי תורה לציבור

עובדיה יוסף שליט"א

הרב הראשי לתל-אביב-יפו

הננו שמחים להודיע לצבור שוחרי התורה, כל מרן הרב הראשי הרצה: עובדיה יוסף שליט"א עננה לפניית הצבור ומקיים שיעורי תורה קבועים, בהלכה ובאגדה, לפי לוח הזמנים שלהלן:

היום	השעה	התקום	סוג השיור
בכל יום ראשון	8:00-6:30 בערב	בית מדרש שאל	הלכות שבת ודברי אגדה על פרשת השבוע
בכל יום שני	10:30-9 לפנה"צ	ישיבת תורה והוראה רח' זבולון 18 תל-אביב מדרש רשב"י דרך לוד שכונת התקווה	אבן העזר (מיוחד לאברכי השיבת)
בכל יום חמישי	8:00-6:30 בערב	בית מדרש שאל, מנחם דוד רח' הנדן 15 שני התקווה מדרש רשב"י דרך לוד שכונת התקווה	הלכות שבת ודברי אגדה
בכל יום המנוחה	10:30-9 לפנה"צ	ישיבת תורה והוראה רח' זבולון 18 תל-אביב ישיבת תורה והוראה	אבן העזר (מיוחד לאברכי הישיבה)
יום שבת	שחרית אחרית אחרית מנחה	בתיכון הנדן אהל מועד רח' שר"ל 5 תל-אביב ביה"כ, אודסה מנח"ע	הרבה על פרשת השבוע, עונג שיבת דברי התעוררות

עובדיה יוסף זצוק"ל. ובבואי לכתוב עליו דברי הספד, משול אני לגנן שבא לתת חנות דעת על יהלום. מה לו לגנן ולאבנים טובות ומרגליות. בקושי מבין הוא בגידול ירקות, ואולי מבין הוא קצת בחמרי הדברה. ואנכי תולעת ולא איש, חרפת אדם ובזוי עם. ומי אני שאבוא אל הקודש פנימה, להספיד אדם בעל שיעור קומה, אשר לא הגעתי למעלת שולי גלימתו. לכן איני בא להספידו, אלא לתאר את גדולתו מתוך מעשים פשוטים, כפי שחוותי בעצמי כאזרח העיר תל אביב, במהלך כהונתו של הרב זצ"ל כרב ראשי לתל אביב יפו.

בית הכנסת הגדול "אוהל מועד" ש"ל 5 תל אביב

הננו שמחים להביא לדיעת הצבור הרחב את "לוח הזמנים" של שיעורי התורה בהלכות ואגדה אשר זה למעלה כשלושים שנים מוסר הרב הראשי וראש אבות בתי הדין והברי ביה"ד העליון

מרן הגאון עובדיה יוסף שליט"א

היום	המקום והפתוח	השעה	תוכן השיעור
ראשון ביה"כ אור תורה רח' אלישיב מל מנדק שאל ת"א	8:00-6:30 בערב	הלכות שבת ופרשת השבוע	
ראשון ביה"כ אהל מועד ציון רח' בן יהודה לוד מלון דבורה ת"א.	9:30-8 בערב	הלכות רפואה בשבת ועוד. שיעור דו שבועי	
שני ישיבת פורת יוסף - תורה והוראה רח' זבולון 18 ת"א.	10:30-9 לפנה"צ	שיעור לאברכי הישיבה	
שני ישיבת רשב"י רח' דרך לוד 97 שכונת התקווה ת"א	8:00-6:30 בערב	הלכות חג ב'הג, שבת ודברי אגדה בפרשת השבוע	
שלישי ביה"כ שאל צדקה שכונת בית ישראל רח' פרידמן ירושלים.	10:00-8:30 בערב	שיעור ביורה דעה ועוד.	
רביעי ישיבת רשב"י רח' דרך לוד 97 שכונת התקווה ת"א.	8:00-6:30 בערב	הלכות חג ב'הג, תפלה, ברכות שבת, וענייני מוסר	
חמישי ישיבת פורת יוסף - תורה והוראה רח' זבולון 18 ת"א	10:30-9 לפנה"צ	שיעור לאברכי הישיבה באה"צ הלכות גיטין	

וכל דברי לעיל, לא באו אלא לומר ולהעיר כי אין בדברי דלהלן בשום אופן כדי להמעיט או לפגוע בזכויותיהם של רבנים אחרים שכינהו או מכהנים כרבנים ראשיים בתל אביב או בערים אחרות. ואם חס ושלום, ישתמע אולי בכל זאת ביקורת כלשהי כלפי אחרים, אין זו כוונתי כלל וכלל. ומראש מבקש אני סליחה ומחילה על כך, שלא אהיה חס ושלום משול לאותם ספדנים בר קיפוק ובר אבין.

מדי יום ביומו מסר מרן בעיר שיעורי תורה קבועים כשלוש שעות תמימות. הנמצא כזה איש אשר רוח אלהים בו?!

כהונתו של הרב עובדיה יוסף זצ"ל כרב ראשי בתל אביב, הורגשה בעליל

עניינו

גברת

הרבנות הראשית תל אביב-יפו והמתחז
THE CHIEF RABBINATE OF TEL AVIV — JAFFA DISTRICT
 1, URI ST., COR. 21, SHDEROTH DAVID HAMELECH בנת שדרות דוד המלך 11
 ב"ה תל אביב יפו P. O. B. 9 ת.ד. 9
 טלפונים 222194-9 Phones

בחסות נא להחזיר
 מס' Ref. No.

כא' סיון תש"ל

לכבוד
 הרועד והמזכירות
 של בית החולים "אייבשטיין"
 סן טאולו
 ב ד ז י ל

הגידון: כשרות המטבח של ביה"ח הנ"ל

א.ג.ג.

קבלנו את מכתבכם סיוט כח' אייר תש"ל, ולאחר עיון ושיקול דעת
 הרינו להשיב:

מכל ארבע הדעות שציננתם במכתבכם הנ"ל בדבר כשרות המטבח של
 בית החולים הנ"ל, נראית לנו הדעה הראשונה, היינו, לעשות מטבח אחד כשר ותו לא,
 כדעה הנכונה והטובה ביותר מבהיגם ההלכה, שכן, הקמת מטבח כשר יחיד, תמנע
 תקלות וערובים בסדרי הכשרות, ואז יוכלו לאכול שם גם אחינו בני"ג וגם
 לזכרים זה לא יזיק, בבחינת דבר השוה לכל נפש.

אך, אם הצעה זו קשה מאד ולא ניתנה לבצוע, כי אז יש לקבל את
 הדעה הרביעית בבחינת " הרע במיעוטו", כלומר, כדעת הרב משה דוד שיף כפי
 שספורטת במכתבכם, ולפי דעתנו, הצעה זו איננה מכבירה ואין בה טרם הומרות
 יחרת.

אנו חוזרים ומדיגיטים, כי דבר גדול תעשו אם יעלה בידכם להעמיד
 את בית החולים על סגרת הכשרות והבא לישהר מסייעין אותו מן השמים, וה' ישלה
 רפואה ומזור לכל חולי עמו ישראל, אמן.

בכבוד רב,
 ובברכת ה' מציון

עובדיה יוסף
 יוסף
 הרב הראשי לתל אביב-יפו

בשני תחומים חשובים ביותר. האחד, שיעורי תורה. והשני, שמירת הכשרות בכלל, וכשרות הבשר בפרט.

הרב זצ"ל היה מכתת רגליו ממקום למקום בעיר, מבית כנסת לבית כנסת, ומבית מדרש לבית מדרש, לקבוע שיעורי תורה. היו שיעורים שהרב מסר בפני קומץ אנשים בשכונה נחשלת, מבלי לחשוש לכבודו. שהרי ידוע כי ככל שרבים המה המשתתפים בשיעור, כך מתבטאת מעלתו של מוסר השיעור בעיני הציבור. אבל הרב לא חשב כך. בכל מקום שהיה יכול למסור שיעור, הן לרב הן למעט, לא נמנע מלעשות כן.

הנהגה זו הזכירה לי במידה רבה את דברי חז"ל במדרש תנחומא (פרשת קורח אות י"ט) אודות שמואל הנביא, שאמר לישראל, בשעה שהייתי חוזר ועושה את דיניהם וצרכיהם והולך וסובב עיירות, שנאמר והלך מדי שנה בשנה וגו' (שמואל א' ז' ט"ז). דרך העולם, בעלי דינין הולכין אצל הדיין, ואני הייתי הולך וסובב מעיר לעיר וממקום למקום, ע"כ. כך נהג הרב עובדיה יוסף זצ"ל בתחום זה של הרבצת תורה ברבים. מבחינת ממני תראו וכן תעשו (שופטים ז' י"ז).

התחום הנוסף שבו הורגשה כהונתו של הרב, היה כאמור תחום הכשרות. היתה תחושה, לי בכל אופן, שלגבי הרב עובדיה יוסף זצ"ל כל יהודי הקונה בשר באיטליז הנושא תעודת כשרות מהרבנות, כביכול קונה הוא בשר בשביל הרב. אשר על כן, סיווריו התכופים בשוק הבשר ובאיטליזים היו לשם דבר. הרב לא נרתע מלהיכנס לכל איטליז הנושא תעודת

עיינינו

נברת

כשרות, לבדוק בעצמו את תכולת המקררים, את המונח על השולחנות, מאחורי הקיר ומתחת לדלפק, כדי לוודא שאין שם בשר חשוד. שבוע אחר שבוע, לא נלאה מלרדוף אחר המוכרים בשר בלתי מזוהה כבשר כשר. וכמו רב נחמן בזמנו (ראה סנהדרין כ"ה ע"א) דאג בכל כוחו שלתעודת הכשרות יהיה כיסוי אמיתי.

בשני תחומים אלה, עשה הרב רבות למען שלומי אמוני ישראל הרוצים לחיות חיי תורה וחיי טהרה. יהי רצון שפירות מעשיו ופירות פירותיהם, יעמדו לו לזכותו, וזכותו תגן עלינו ועל כל ישראל, אמן.

תלד

עניינינו

גנת

THE CHIEF RABBINATE

of TEL-AVIV – YAFFO & DISTRICT
1, URI ST., COR. 33, SHDEROTH DAVID HAMELECH

P. O. B. 9 – TEL. 222194-9

Tel-Aviv – Yaffo.

הרבנות הראשית

למחוז תל-אביב יפו

רח' אורי 1, פנת סדרות דוד המלך 33

ת.ד. 9 – טלפקס: 222194-9

.....
Name

בית תל-אביב – יפו כס"ג טבת תשל"א
(26.1.71)

לכבוד
הנהלת המרעצה הדתית
כ א ז.

הנדון: תכנית להגלת מצב הכשרות של שחיטת ערופת
בשכונת התקוה

חברי הנהלה נכבדים,
מאז כניסתי לתפקידי כרב ראשי בקיור, דראב לכי ממצב הכשרות הפרוע השורר בשכונת התקוה בשטח שחיטת ערופות. אחרי חקירה ודרישה, סיורים בשכונה ושיחות עם עסקנים דתיים של השכונה, נוכחתי לצערי לרעת, כי מצב הכשרות בשכונה מוזנח בצורה מרועת ומסור לנו לחשוד עוד, כי בצווארנו הדבר. שכונת התקוה מהווה, כידוע מרכז גדול לשיווק בשר ועופות לא רק לתושבי המקום אלא גם לשכונות אחרות הסמוכות עד חולון ובה-י"ם.

בשכונה פועלות כ- 15 משהטות לעופות, ושוחטים שם עשרות אלפי ערופות, בשחיטה שחורה" ללא כל פקוח והשגחה טעם הרבנות. לעומת זה קיימת רק משהטה אחת ויחידה של אגודת השוחטים שבפקוח הרבנות, וגם זו סבורה כרוב ערות היום ואיך בה מכפנת מריטה, דבר המאלץ אה עקרות הבית ללכת ולשחוט במשהטות לא כשרות, הן משום השירות היעיל של הסריטה, והן בשל המחיר הזול במשהטות אלה. 10 אג' לערף- לעומת 20 אג' במשהטה של אגודת השוחטים.

הזמנתי לא פעם את אגודת השוחטים והעמדתי אותם על המצב החמור, אך לצערי הרב נוכחתי לדעת שכל דאגתם ושיקוליהם טובבים סביב ציר אחד והוא: "הרווחים וההדאיות העיסוקית".

לאור מצב זה, איך לנו מנוס אלא ליטול את העניין לידינו אנו, שכן עלינו רוכצת אחריות כבדה ואנו עתידים ליתן על כך את הדין.

הצעתי היא איפוא כדלהלן:

- א) כאתי ברברים עם משהטה אחת הנמצאת בלב לבו של השוק לשחיטת ערופות להפוך משהטה זו למשהטה כשרה בהשגחתנו.
- ב) במשהטה זו קיימים שרוחים טובים ומסודרים: 1 חדרים, שכונה למריטת ערופות, חדר מרווח לשוחטה עם אינסטלציה מסודרת ומצב חברותתי תקין.
- ג) הטיחט ששחט עד כה במשהטה זו יפוסר, ובטקסו יתקבלו שני שוחטים יר"ש שנבחנו על ידינו.
- ד) כן יתקבל משיגה מיוחד לסדור הפלומכות וסימני הכשרות הנחוצים.
- ה) הטרופות יושמדו במקום בהשגחת המשגיח והשוחט.
- ו) ערות העבודה במשהטה זו, 12 שעות ביממה מ- ? בבוקר עד ? בערב בשחיטת משרות.
- ז) כעל המשהטה יחד עם הועד הצבורי של השכונה ישתתפו בהוצאת ההחזקת השוחטים והמסגיח בסך 1.050 ל"י לחודש.
- ח) המועצה הדתית תשתתף במימון הדרוש בסך 1200 ל"י לחודש.
- ט) 4 רבני שכונה משכונת התקוה ומיד אליהו יעסקו בתורנות בבדיקת הסכנים.
- י) נסיון זה ייעשה לטלטה חודשים, והיה אם בעז"ה יצליח. נדון על סדור קבוע וסופי.

איך לי ספק שחברי הנהלה שותפים לחרותי למצב הכשרות בשכונת התקוה, ועל כן, חזקה תקותי כי יסייעו בידי להציל מה שניחן להציל, ויפה שעה אחת קודם.

נכבוד רב

עובדיה יוסף
הרב הראשי לת"א-יפו

תלה

עינינו

נברת

טקס בר מצוה וחלוקת תפילין לילדי עולים חדשים מתימן, תשע"ו

הרב יצחק יוסף, הרב דוד תעסה

מילדי עולי תימן והרב יצחק יוסף

תלו